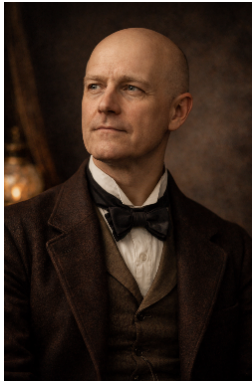

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ ΕΙΣΑΓΩΓΗΣ ΣΤΑ ΔΗΜ.Ω.Σ. 2026: ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΟ ΓΥΜΝΑΣΙΟ

Μάθημα: Νεοελληνική Γλώσσα

ΚΕΙΜΕΝΟ 1

Ο Κόστια ήταν εντελώς **ανυποψίαστος**. Γι' αυτό και, θαρρείς, έχασε τη λαλιά του με το που τον είδε. Είχε μπει στο δωμάτιο βιαστικός, χωρίς να γνωρίζει ότι ο πατέρας είχε καλεσμένους. Τον αναγνώρισε αμέσως, επειδή υπήρχε το πορτρέτο του σε κάποια από τα βιβλία του. Ήταν ψηλός, γεροδεμένος, με γκριζα μαλλιά και γένια. Και γαλανά μάτια. Μ' ένα λαμπερό και κάπως ονειροπόλο βλέμμα.

Ήταν όμως πράγματι εκείνος; Ή τον **γελούσαν τα μάτια του**; Κι όταν του τον σύστησαν, αναρωτήθηκε αν πράγματι είχε ακούσει σωστά ή τον γελούσαν τ' αυτιά του. Δεν μπορούσε να το πιστέψει, απέμεινε βουβός να τον κοιτάζει έκπληκτος.

«Λοιπόν, νεαρέ μου κύριε, όπως ακούσατε, είμαι ο Ιούλιος Βερν. Εσείς, όμως, ποιος είστε; Δεν μου συστηθήκατε.»

Ήταν, λοιπόν, πράγματι εκείνος! Ο Ιούλιος Βερν! Δεν τον είχαν γελάσει ούτε τα μάτια ούτε τ' αυτιά του. Ο Ιούλιος Βερν αυτοπροσώπως! Ο **φημισμένος συγγραφέας** τόσων αγαπημένων βιβλίων: *Πέντε εβδομάδες με αερόστατο, Από τη Γη στη Σελήνη, 20.000 λεύγες κάτω από τη θάλασσα, Ταξίδι στο Κέντρο της Γης, Τα παιδιά του πλοιάρχου Γκραντ!*

Ίσα που μπόρεσε να ψελλίσει το όνομά του ο Κόστια. Κι απέμεινε να τον κοιτάζει **έκθαμβος**, ακούγοντάς τον να συζητάει με τους **υπόλοιπους**.

Και τότε και μόνο τότε, λίγα μόνο λεπτά πριν ο Ιούλιος Βερν φύγει, ο Κόστια σκέφτηκε να του δώσει το τετράδιο που κρατούσε.

«Μήπως θα μπορούσατε...» είπε διστακτικά, τείνοντάς του το.

«Με μεγάλη μου χαρά» είπε εκείνος.

Ο Βερν, αφού ακούμπησε το τετράδιο στο τραπεζάκι, άρχισε να γράφει. Ο Κόστια τον παρακολουθούσε, νιώθοντας **την καρδιά του να χτυπάει δυνατά**. Κι έπειτα ο Βερν τού έδωσε το τετράδιο, σηκώθηκε, αντάλλαξαν χειραψία αποχαιρετισμού... κι έφυγε.

Πόσο θα ήθελε να είχε βρει το θάρρος να του εκμυστηρευτεί την ιδέα που είχε να του προτείνει για ένα νέο βιβλίο. Μπορεί και να του άρεσε και να το έγραφε πράγματι. Θα είχε ήρωά του ένα αγόρι, εκεί στην ηλικία των δεκαπέντε χρόνων, ηλικία που είχε κι ο δεκαπενταετής πλοίαρχός του, και λίγο μεγαλύτερος από την ηλικία του Κόστια. Και με κάποιον τρόπο, εκείνο το αγόρι θα γνώριζε έναν επιστήμονα που είχε καταφέρει να κατασκευάσει ένα περίεργο καταπληκτικό όχημα, σαν αερόστατο ή σαν πύραυλο, που θα μπορούσε να ταξιδέψει ακόμα πιο μακριά από τη Σελήνη, ακόμα πιο μακριά κι από τα πιο μακρινά αστέρια – στο διάστημα.

Ή μπορεί, πάλι, εκείνο το καταπληκτικό μηχανήμα να μην ταξίδευε στο διάστημα αλλά στον χρόνο. Να μπορούσες μέσα από αυτό να ταξιδέψεις στο παρελθόν ή στο μέλλον. Να ταξίδευες σε όποια εποχή ήθελες εσύ. Ή πάλι, ίσως, εκείνο το όχημα να μπορούσε να σε ταξιδέψει σε ένα άλλο σύμπαν, όπου οι ζωές των ανθρώπων που ζούσαν στον δικό μας κόσμο να συνέχιζαν με διαφορετικό τρόπο.

Άραγε τι απ' όλα αυτά μπορεί να του άρεσε του κυρίου Βερν; Κι άραγε τι μαθηματικοί υπολογισμοί θα μπορούσαν να γίνουν, για να τα πετύχει όλα αυτά κάποιος; αναρωτήθηκε ο Κόστια. Κι ύστερα άρχισε να γελάει. «Ωραίες φανταστικές ιστορίες» είπε.

Ο Κόστια κρυφοκοιτάζει το σημείωμα στο τετράδιό του:

Στον κ. Κόστια Καραθεοδωρή, πανευτυχής που μπόρεσα, περνώντας από τις Βρυξέλλες, ν' αφήσω αυτήν τη μαρτυρία όλης μου της συμπάθειας. 24/9/1887, Ιούλιος Βερν.

«Τι έχεις εκεί γραμμένο; Κάποιο μυστικό;» τον ρωτάει η μικρή ξαδερφούλα.

Εκείνος διστάζει για μια στιγμή. Κι έπειτα: «Ναι, κάποιο μυστικό» λέει και κλείνει το τετράδιο ο Κόστια. Ο μικρός Κωνσταντίνος Καραθεοδωρή.

Πηγή κειμένου: Αγγελική Δαρλάση. (2021). *Οι Μεγάλοι...μικροί: Οι επιστήμονες*.

Εκδ. Μεταίχμιο (σσ. 11-21). (ελαφρά διασκευή)

Πηγή εικόνων: Εικόνα 1 & 3: Δημιουργία με τεχνητή νοημοσύνη (ChatGpt, OpenAI), 2026, Εικόνα 2 & 4: Δημιουργία με τεχνητή νοημοσύνη (canva AI), 2026

ΚΕΙΜΕΝΟ 2

Γέννηση: 13 Σεπτεμβρίου **1873**

1886-1891: Παρακολουθεί το γυμνάσιο Ατενέ Ρουαγιάλ των Βρυξελλών. Σε μαθητικό διαγωνισμό μαθηματικών, όπου διαγωνίζεται για δύο χρονιές στη σειρά, παίρνει την πρώτη θέση.

1905: Γίνεται καθηγητής μαθηματικών στο Πανεπιστήμιο του Γκέτινγκεν.

1928: Με πρόσκληση από το Πανεπιστήμιο Χάρβαρντ και την Αμερικανική Μαθηματική Εταιρεία, επισκέπτεται τις ΗΠΑ και δίνει διαλέξεις σε διάφορα αμερικανικά πανεπιστήμια.

Αγγελική Δαρλάση. (2021). *Οι Μεγάλοι... μικροί: Οι επιστήμονες*. Εκδ. Μεταίχμιο (σ. 22). (διασκευή)

Εικόνα: Δημιουργία με τεχνητή νοημοσύνη (canva AI), 2026

ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ

01. Ποιος από τους παρακάτω τίτλους ταιριάζει καλύτερα στο Κείμενο 1;

- A. Το φανταστικό ταξίδι του Κόστια στη Σελήνη.
- B. Συνάντηση με τον αγαπημένο μου συγγραφέα.
- Γ. Οι αναμνήσεις του Ιουλίου Βερν από τις Βρυξέλλες.
- Δ. Η μεγάλη δυσκολία των μαθηματικών υπολογισμών.

02. Το Κείμενο 1 είναι:

- A. ένα παραμύθι με φανταστικά πλάσματα.
- B. ένα ενημερωτικό κείμενο για πυραύλους.
- Γ. ένα διήγημα βασισμένο σε αληθινά πρόσωπα.
- Δ. μια σελίδα από το ημερολόγιο του Ιουλίου Βερν.

03. Πώς αντέδρασε ο Κόστια, μόλις μπήκε στο δωμάτιο;

- A. Φώναξε από τη χαρά του.
- B. Άρχισε να χοροπηδάει.
- Γ. Αγκάλιασε τον πατέρα του.
- Δ. Έχασε τη μιλιά του.

04. Τι βοήθησε τον Κόστια ν' αναγνωρίσει τον επισκέπτη;

- A. Είχε δει το πορτρέτο του σε κάποια βιβλία του.

Β. Άκουσε τον πατέρα του να τον φωνάζει με το όνομά του.

Γ. Είχε δει το πορτρέτο του σε μια διαφημιστική αφίσα.

Δ. Ο επισκέπτης παρουσίασε τα μυθιστορήματά του.

05. Ποια εικόνα αντιστοιχεί στο πορτρέτο του Ιουλίου Βερν, σύμφωνα με την περιγραφή του στο Κείμενο 1;

Α. εικόνα 1

Β. εικόνα 2

Γ. εικόνα 3

Δ. εικόνα 4

06. Τι ένιωσε ο Κόστια, μόλις κατάλαβε ποιος είναι ο καλεσμένος;

Α. Φόβο και αγωνία από την παρουσία ξένων ανθρώπων.

Β. Αδιαφορία, καθώς βιαζόταν να φύγει από το δωμάτιο.

Γ. Έκπληξη, εκτίμηση και βαθύ θαυμασμό για τον συγγραφέα.

Δ. Απογοήτευση, γιατί ο συγγραφέας δεν έμοιαζε με τα πορτρέτα του.

07. Ποια ήταν η ιδέα που θα ήθελε ο Κόστια να είχε πει στον Ιούλιο Βερν;

Α. Μια νέα ιστορία με έναν 15χρονο μαθητή.

Β. Ένα ταξίδι μαζί του με αερόστατο.

Γ. Ένα καινούριο βιβλίο με ήρωα έναν πλοίαρχο.

Δ. Ένας οδηγός για διαστημικά οχήματα.

08. Γιατί ο Κόστια δεν μίλησε στον Ιούλιο Βερν για την ιδέα του;

Α. Γιατί δεν το σκέφτηκε.

Β. Γιατί δεν βρήκε τη δύναμη.

Γ. Γιατί δεν τον ενδιέφερε.

Δ. Γιατί ξέχασε την ιδέα του.

09. Τι έγραψε ο Ιούλιος Βερν στο τετράδιο του Κόστια;

Α. Ένα νέο μυθιστόρημα.

Β. Μια αφιέρωση.

Γ. Τη διεύθυνσή του.

Δ. Μια φανταστική ιστορία.

10. Ποιο είναι το «μυστικό» που αναφέρει ο Κόστια στην ξαδερφούλα του στο τέλος της ιστορίας;

Α. Μια σκανταλιά που έκανε κρυφά από τον πατέρα του.

- B. Το γεγονός ότι ο Βερν αποκάλυψε πώς θα είναι το μέλλον.
- Γ. Η γραπτή απόδειξη της εμπειρίας του με τον συγγραφέα.
- Δ. Οι οδηγίες για την κατασκευή ενός φανταστικού πυραύλου.

11. Πώς μπορούμε να χαρακτηρίσουμε τον Κόστια με βάση το Κείμενο 1;

- A. Αδιάφορο, επειδή βαριέται εύκολα.
- B. Αποφασιστικό και υπερήφανο.
- Γ. Αυθάδη, αλλά με πολλές γνώσεις.
- Δ. Ντροπαλό, με δημιουργική σκέψη.

12. Πώς συνδέεται η φράση «Κι άραγε τι μαθηματικοί υπολογισμοί θα μπορούσαν να γίνουν για να τα πετύχει όλα αυτά κάποιος;» (Κείμενο 1) με την πορεία ζωής του Κόστια (Κείμενο 2);

- A. Ο Κόστια, όταν μεγάλωσε, έγινε ένας σπουδαίος μαθηματικός.
- B. Ο Κόστια έγραψε πολλά μυθιστορήματα για διαστημικά ταξίδια.
- Γ. Ο Κόστια από μικρό παιδί δεν συμπαθούσε καθόλου τα μαθηματικά.
- Δ. Ο Βερν στην επίσκεψή του μίλησε στον Κόστια για τα μαθηματικά.

13. Τη χρονιά που ο Κόστια συναντά τον Ιούλιο Βερν είναι:

- A. μαθητής νηπιαγωγείου.
- B. μαθητής δημοτικού.
- Γ. μαθητής γυμνασίου.
- Δ. φοιτητής στο πανεπιστήμιο.

14. «Ανυποψίαστος» σημαίνει:

- A. έκπληκτος.
- B. ντροπαλός.
- Γ. ανίδεος.
- Δ. πονηρεμένος.

15. Στη φράση «τον γελούσαν τα μάτια του» έχουμε:

- A. παρομοίωση.
- B. μεταφορά.
- Γ. ειρωνεία.
- Δ. κυριολεξία.

16. Με ποια από τις παρακάτω λέξεις μπορούμε να αντικαταστήσουμε τη λέξη «φημισμένος»;

- A. ξακουστός
- B. άγνωστος
- Γ. άπειρος
- Δ. ασήμαντος

17. Ποια από τις παρακάτω λέξεις έχει αντίθετη σημασία από τη λέξη «έκθαμβος»;

- A. μαγεμένος
- B. αδιάφορος
- Γ. κουρασμένος
- Δ. φοβισμένος

18. Ποια από τις παρακάτω λέξεις είναι στην ίδια οικογένεια με τη λέξη «υπόλοιπους»;

- A. λύπη
- B. λίπη
- Γ. λείπει
- Δ. λείος

19. Η πρόταση «Ο Κόστια τον παρακολουθούσε, νιώθοντας την καρδιά του να χτυπάει δυνατά» δείχνει:

- A. τη μεγάλη συγκίνηση και τον ενθουσιασμό του.
- B. τη μεγάλη σωματική κούραση από το τρέξιμο.
- Γ. ότι ο ήρωας ήταν άρρωστος και χρειαζόταν γιατρό.
- Δ. τον θόρυβο που έκαναν οι μηχανές του Ιουλίου Βερν.

20. Πώς συλλαβίζεται η λέξη «πορτρέτο»;

- A. πο-ρτρέ-το
- B. πορ-τρέ-το
- Γ. πορτ-ρέ-το
- Δ. πο-ρτρέτο

21. Επιλέγουμε την ορθογραφημένη λέξη στην πρόταση «ένας από τους πιο διάσημους...»:

- A. συγγραφείς.
- B. συγγραφοίς.
- Γ. συγγράφοις.
- Δ. συγγραφείς.

22. Η πρόταση «αφού ακούμπησε το τετράδιο στο τραπεζάκι» είναι:

- A. κύρια.
- B. υποθετική.
- Γ. ειδική.
- Δ. χρονική.

23. Πώς είναι ο τύπος του ρήματος «να κατασκευάσει» στην παθητική φωνή;

- A. να κατασκευάζει
- B. να έχει κατασκευάσει
- Γ. να κατασκευαστεί
- Δ. να έχει κατασκευαστεί

24. «Τι έχεις εκεί γραμμένο; Κάποιο μυστικό;» τον ρώτησε η μικρή ξαδερφούλα. Ποια από τις παρακάτω επιλογές αποδίδει σωστά τη φράση στον πλάγιο λόγο;

- A. Η μικρή ξαδερφούλα τον ρώτησε τι έχει εκεί γραμμένο και ότι είναι κάποιο μυστικό.
- B. Η μικρή ξαδερφούλα τον ρώτησε τι είχε εκεί γραμμένο και αν ήταν κάποιο μυστικό.
- Γ. Η μικρή ξαδερφούλα τον ρώτησε τι έχεις εκεί γραμμένο και αν είναι κάποιο μυστικό.
- Δ. Η μικρή ξαδερφούλα τον ρώτησε αν έχει εκεί γραμμένο και τι είναι κάποιο μυστικό.

25. Στην πρόταση «Τι έχεις εκεί γραμμένο;» το επίρρημα «εκεί» δείχνει:

- A. τρόπο.
- B. χρόνο.
- Γ. τόπο.
- Δ. ποσό.